

RMK AASTARAAMAT 2015

AASTARAAMAT 2015

3-4 ■ JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE

MITMEKESISUSE KIITUSEKS	3
-------------------------	---

5 ■ KÜMME FAKTI RMK KOHTA

5

6-13 ■ ORGANISATSIIONIST

ÜLE EESTI	8
TÖÖTAJASKOND	9
AUTAHVEL	10
KOOSTÖÖPROJEKTID	12

14-27 ■ METSADE MAJANDAMINE

ÜLEVAADE METSAMAAST	16
RAIETÖÖD	17
METSAUUENDUS	18
TAIMEKASVATUS	20
PUIDUTURUSTUS	22
METSAPARANDUS	24
PRÜGIKORISTUS	25
METSATULEKAHJUD	26
JAHINDUS	26

28-35 ■ LOODUSKAITSE

RIIGIMETSA JAOTUS	30
KAITSEALAD	30
LOODUSKAITSETÖÖD	31
KAITSEALUSED LIIGID	33
VÄÄRISELUPAIGAD	34
PÕLULA KALAKASVANDUS	35

36-43 ■ LOODUSES LIIKUMINE JA LOODUSHARIDUS

LOODUSES LIIKUMINE	38
LOODUSHARIDUS	40
SAGADI METSAKESKUS	40
ELISTVERE LOOMAPARK	41
LOODUSKAAMERA	42
JÕULUKUUSED	42
PÄRANDKULTUUR	43

44-49 ■ TEADUSTEGEVUS

RAKENDUSUURINGUD	46
UURINGUTULEMUSTE KASUTUS	48
STIPENDIUMID	49

50-55 ■ MAJANDUSKOKKUVÕTE

BILANSS	52
KASUMIARUANNE	54
VANDEAUDIITORI ARUANNE	55

MITMEKESISUSE KIITUSEKS

Aigar Kallas
RMK juhatuse esimees

2015. aastast ülevaadet andva aastaraamatu juhtmõtteks on mitmekesisus. Mitmekesine on meie hoole alla usaldatud Eesti mets ja mitmekesine on ka RMK.

Kurioosel kombel pole tegevus, millele kulub kõige rohkemate RMK töötajate ja lepingupartnerite energiat sugugi see, millega meid kõige enam seostatakse. Noorte puude kasvatamine, nende kasvutingimuste eest hoolitsemine, õigel ajal vana metsapõlve asendamine uuega ning puidu müük on valdkonnad, millega RMK küll tegeleb, aga peamine on siiski puhkevõimaluste rajamine ja looduse kaitse. Just nii arvab meist keskmine eestimaalane (kuigi keskmisi pole olemas, kõik on erilised).

See teadmine on tähtis mitmel põhjusel. Esiteks kinnitab, et pikki aastaid tehtud töö tasuta puhkevõimaluste loomiseks on hästi tehtud. Teiseks näitab, et RMK põhiroll looduskaitsetööde tegemisel paistab aina enam välja. Ja kolmandaks on see märk sellest, et metsamehed peavad oma igapäevatöö vajalikkust veelgi rohkem selgitama. Igal juhul läheb inimestele korda, mis RMK-s toimub. See on tugev emotsionaalne side. Usaldus, mis on välja teenitud, ent mida tuleb õigustada päevast päeva.

Just siin tulebki mängu mitmekesisus. Selle aastaraamatu peatükke kaunistavad Arne Aderi fotod eri metsatüüpidest. Loomets, laanemets, salumets, nõmmemets, soomets, palumets. Küllap märkab isegi paadunud kontoriinimene neid pilte vaadates, et mitte kõik metsad pole ühesugused. Saati siis teab seda metsamees. Eri tüüpi metsad on märk looduse mitmekesisusest ja erinev võib olla ka tulu, mida me oma ainsast taastuvast loodusvarast saame. Mõnes kohas on sööti jäänud karjamaa tark metsaks muuta, teisel tuleb ehitada paise ja puud maha võtta,

et taastada väärtuslikku soo-ala. Kolmas koht on mõnus matkajale, neljandast saab väärtuslikku toorainet puidutööstus jne. Need viimased kaks on muide tihti omavahel seotud, sest matkata armastavad inimesed eriti meelsasti just hästi majandatud klassikalises mõttes ilusas metsas, kus pole pimedat võsarägastikku ning puud on uhked ja sitked. Mitmekesised metsad on meie rikkus. RMK roll on enda hoole all olevat maad võimalikult targalt ja mitmekülgsest kasutada. Lubame sellele pühenduda ka sel ja igal järgmisel aastal.

KÜMMME FAKTI RMK KOHTA

50% Eestimaast on kaetud metsaga. Metsamaast kuulub riigile 44%. Enamik sellest on RMK hoole all.

19% Eesti riigimetsamaast on range kaitse all, ent elurikkuse hoidmine on oluline ka majandatavas metsas.

1,5 korda on Eesti metsamaa pindala kasvanud viimase poole sajandi jooksul. Metsa pole kunagi olnud nii palju kui praegu ning seda kasvab igal aastal juurde rohkem kui raiutakse.

1% riigimetsamaal raiutakse igal aastal küpseks saanud mets, kõik raiesmikud uuendatakse.

5 olulisemat RMK ülesannet on metsa kasvatamine, loodusväärtuste hoidmine, riigile metsa majandades tulu teenimine, looduses liikumise võimaluste loomine ja loodushariduse jagamine.

0 € maksab igaüheõigus – RMK matkarakadadel matkamine, metsaonnides ööbimine või puhkealadel telkimine.

6000 inimest saab igal aastal riigimetsas tööd. Neist ca 700 töötab põhikohaga RMK-s, ülejäänud saavad riigimetsas tööd partnerettevõtete koosseisus või hooajatöölisena.

4 eripärasema tegevusega üksust RMK koosseisus on: Põlula kalakasvandus, Elistvere loomapark, Tartu puukool ja Sagadi metsakeskus.

39 kontorit on RMK-l, ikka seal, kus mets kasvab. Seega on RMK esindatud üle Eesti ja näiteks pealinnas töötab vaid 6% RMK töötajatest.

4 sertifikaati tõestavad, et RMK lähtub oma tegevuses kõrgetest standarditest. Nendeks on keskkonna- ja kvaliteedijuhtimissüsteemi sertifikaadid ISO 14001 ja ISO 9001 ning säästva metsanduse sertifikaadid FSC® ja PEFC.

ORGANISATSIOONIST

RMK hallatav riigimaa	1 278 719 ha
... sellest metsamaa	940 986 ha

Põhikohaga töötajaid	726
----------------------	-----

Käive	165,2 mln eurot
Kasum enne tulumaksustamist	36,6 mln eurot
Omanikutulu riigieelarvesse	18,3 mln eurot
Maamaks	4,6 mln eurot

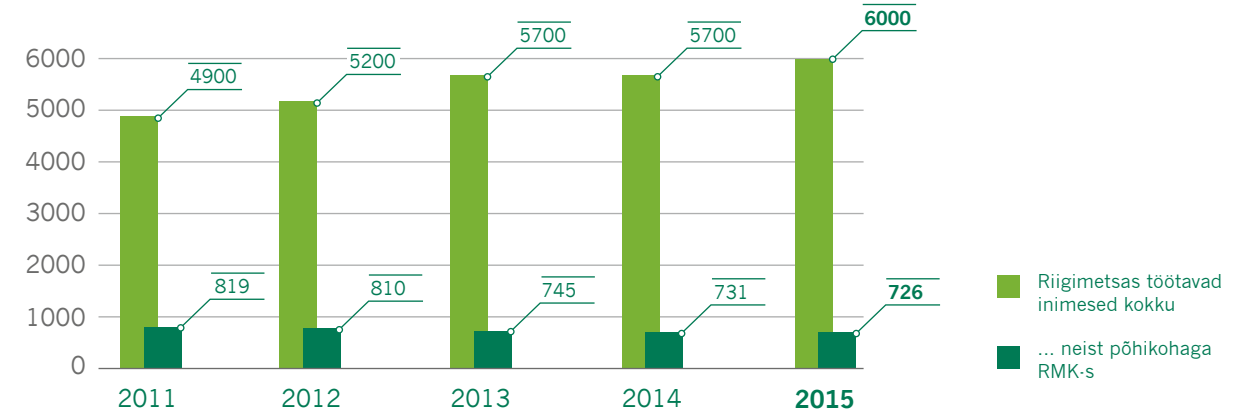
Loometsad kasvavad õhukesel paepealsel ehk loomullal, levides Loode-Eestis ja Saaremaal.

ÜLE EESTI

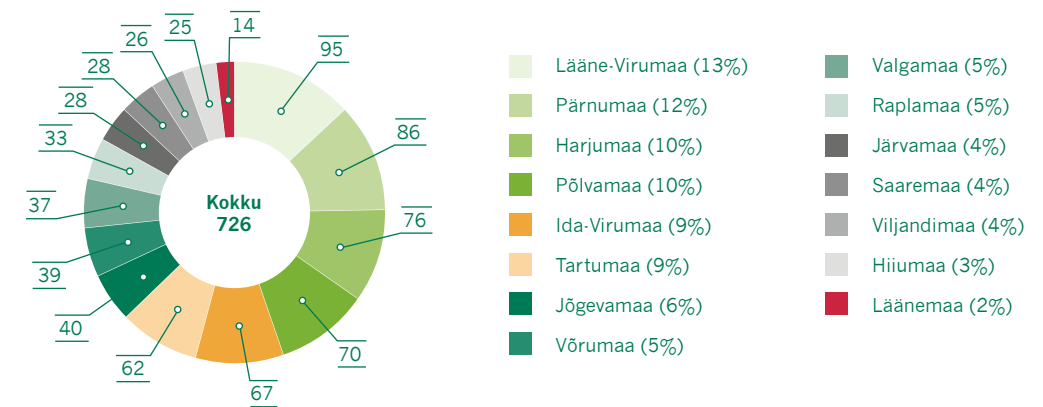

TÖÖTAJASKOND

Riigimetsas tööd saavad inimesed

RMK töötajaskond maakonniti (inimeste arv)

AUTAHVEL

Hinnatud tööandja

RMK-s töötamist kaaluks iga teine palgatöötaja ja kaks kolmandikku tudengeist, selgus TNS Emori läbi viidud tööandjate maine uuringust.

RMK hoiab üldarvestuses Eesti Energia, Tallinna Sadama ja Tallinki järel neljandat kohta. Eriti hinnatud on RMK tööandjana maapiirkondades. Sarnase ülesehitusega uuring toimus 2015. aastal juba kümnendat korda ja TNS Emori juhtekspert Mari-Liis Eensalu sõnul on selle ajaga kõige võimsama tõusu teinud just RMK.

Tudengite eelistusi tööandjatele uuris Instar EBC, kelle koostatud edetabelis liikus RMK seitsmendalt kohalt teiseks. Uuringu kohaselt soovivad üliõpilased kõige rohkem töötada Skype'is, RMK-s ja Eesti Energias. Töökohta valides on tudengitele oluline, et töö oleks huvitav ja arendav, ettevõtte juhid kompetentsed ning töötajaid koheldaks võrdselt ja õiglaselt.

Inimestele tähtis puhkus ja looduskaitse

TNS Emor reastas Eestis tegutsevaid suur-ettevõtteid tuntuse ja maine järgi, RMK jõudis Swedbanki, Statoili ja Tartu Milli järel neljandale kohale ja oli riigiettevõtetest esimene. Teistest sotsiaaldemograafilistest gruppidest kõrgemalt hindasid RMK-d naised, mitte-eestlased, kuni 34-aastased ja kõrgharidusega inimesed.

Kui Eesti inimene mõtleb RMK peale, siis seostuvad tal sellega puhkus ja turism, mets, loodus, kaitse ja säilitamine. Faktum & Ariko läbi viidud uuringu kohaselt nähakse RMK põhiliste tegevustena uue metsa kasvatamist ja puhkekohtade ning matkaradade rajamist, millele järgnevad metsataimede kasvatamine, metsaraie ja puidu müük ning looduskaitsetööd.

RMK-d teab või on sellest kuulnud 92% eesti-maalastest, kahe aastaga on tuntus kasvanud 6%. Keskmisest veidi madalam on tuntus vanemate inimeste ja venekeelse elanikkonna seas, kuid ka seal on see aastatega suurenenud.

Ligipääs kõigile

RMK liitus võrdõigusvoliniku kantselei loodud hea tahte märgiga SIIA SAAB, sest pakub looduses puhkamise võimalusi ka erivajadustega inimestele.

RMK pakutavat saavad kasutada nii ratastoolis liikujad, vaegnägijad, vaegkuuljad kui ka intellektipuudega inimesed, ent seni on kõige rohkem arendatud võimalusi liikumiskustega isikutele. Nii pääseb ratastoolis RMK looduskeskustesse, Elistvere loomaparki ja Sagadi metsakeskusesse. Ratastoolis – aga ka näiteks lapsevankriga – liikumiseks sobivad matka- ja õpperajad, lõkkekohad, puhkeplatsid ja metsaonnid on RMK kodulehel tähistatud vastava märgiga.

Selge sõnumi kandja

Eesti Keele Instituut kuulutas 2015. aasta selge sõnumi edendajaks RMK. Auhinna tõi metsa eluringi tutvustav koduleht www.rmk.ee/eluring, mida on žürii arvates huvitav lugeda, vaadata ja kuulata igas vanuses loodusesõbral. Leht loodi selleks, et ka metsakaugem inimene saaks aru, mis töid metsas tehakse, miks need vajalikud on ja kes neid teevad.

Selge sõnumi auhinnaga tunnustatakse ettevõtteid ja organisatsioone, kes suhtlevad avalikkusega selgelt ja arusaadavalt ning lähtuvad sihtrühma vajadustest.

Ruuporid aasta kultuuriteoks

Eesti Kultuuri Koda valis aasta kultuuriteoks metsa kõlakojad ehk kolm puidust hiidruuporit, mis loodi EKA sisearhitektuuri tudengite ja RMK koostöös ning paigutati kõigile külastamiseks Pähni looduskeskuse lähedale metsa Võrumaal.

Metsa kõlakojad pakuvad teelistele kohta mõtisklemiseks ja loodushäälte kuulamiseks, ent vähenõudlik matkiline võib neis ka öö mööda saata. Et keskendumine ning loodusesse eraldumine on maailmas üha defitsiitsem kaup, näitab ka ruuporeid saatnud menu rahvusvahelises meedias.

Rekordpuud Ootsipalus

RMK metsakasvatajal Kaarel Tiganikul on põhjust oma terava silma üle uhke olla – tänu sellele on Eestil juures üks maailmarekordi omanik ning kaks uut Eesti rekordi kandjat. Nimelt kasvavad Põlvamaal Veriora vallas Ootsipalu orus nii kõrged puud, et korraka sai löödud nii senise Eesti kõrgeima kuuse ning männi rekord kui ka maailma kõrgeima hariliku männi (*Pinus sylvestris*) rekord. Kaarel Tiganiku palvel mõõtsid Eesti maaülikooli teadlased Eesti kõrgeima kuuse pikkuseks 48,6 meetrit. Lähedalolev mänd oli kaks meetrit lühem, ent siiski 1,3 meetrit pikem kui senine maailma kõrgeim harilik mänd Poolas. Uhkel puul on ka soliidne vanus – vähemalt 214 aastat, kuusk on kümnekond aastat noorem.

Eesti kõrgeim mänd ja kuusk kasvavad riigimetsamaal ning RMK on puud erilise hoole alla võtnud.

KOOSTÖÖPROJEKTID

RMK lööb kaasa tegevustes, mis aitavad inimesel loodust paremini mõista ja seal liikuda, väärindavad puitu kui ehitusmaterjali ning hoiavad au sees metsameeste traditsioone.

Metsandus ja puidukasutus

- MTÜ Puulaevaselts Vikan ja Raudlaeva Maja MTÜ ehitavad autentset 11-meetrist purjedega merepäästepaati, mida saaks kasutada ohutute loodus-, õppe- ja huvireiside korraldamiseks. Laevaehituseks sobiv emapuu toodi RMK toel välja Tammiku külast Lääne-Virumaal.
- MTÜ Vanaajamaja koostöös Muinsuskaitseametiga on asunud konserveerima väikest õigeusu puukirikut Võrumaal Vastseliina vallas Puutli külas. Eesti maaülikooli tudengite abil tugevdati Puutli kiriku palkseinu ja vahetatakse katus, vajaliku puitmaterjali annab RMK.
- Tartu Raekoja platsile kerkis jõulukuul uhke kiigemets, 7-meetrised kuused saeti hiljem küttepuuks ja kingiti nelja last kasvatavale Tartu üksikemale.
- Eesti Puitmajaliit korraldas Rāpinas palkmajade ehitajate kutsevõistluse, vajaliku materjali tarnis RMK.
- Raplamaal Varbola linnuses peeti RMK toel 19. korda puiduskulptuuride festivali Varbola puupäevad.
- Eesti Metsaseltsi eestvedamisel toimusid rahvusvahelised raievõistlused, millele RMK aitas kaasa nii jõu kui ka nõuga.
- Koostöös Eesti metsateenijate ühinguga korraldati metsameeste ameteid tutvustavaid infopäevi.
- Metsatöötajate meeskoor Forestalia hoiab au sees metsameeste ühislaulmise traditsioone.

Tervislikud eluviisid ja looduses liikumine

- RMK Kõrvemaa neliküritus ootab spordisõpru jooksu-, ratta- ja suusamaratonile ning triatlonile, eraldi programm on ka lastele.
- Koostöös Maalehega toimusid Võrumaal, Pärnumaal ja Harjumaal seeneretked vähemtuntud söögiseeni avastama.
- Seto folgile pääsesid soodsamalt need rändajad, kes enne pärimuspidu RMK looduskeskusi külastasid ja templeid kogusid.

Keskkonnakaitse ja loodushoid

- Looduspiltnikud käisid taas vereta jahil, saadud tabamustest tunnistati parimaks Jarek Jõepera foto vihmas tormavast jäneseist.
- RMK Tallinna maja aatriumis olid üleval näitused hüljestest, puidust riidemoest ja moodsatest linnumajadest.
- Lapsed meisterdasid koos vanematega metsasaadustest toite ja ehteid Põhjaka mõisas peetud Kahvliarvi kokakoolis.
- Tuhatkonna osalejaga noortekonverents „Lahe koolipäev” keskendus elu pöördepunktidele ning jagas osalejatele ka matkanõu.
- RMK varustas küttepuiduga lastekaitse liidu laagreid Remnikul ning korraldas laagrilistele loodusõppeprogramme.

METSADE MAJANDAMINE

Riigimetsa tagavara	174 mln m ³
Metsauuenduse rajamine	10 400 ha
Istutatud metsataimi	19,3 mln

Võsasaetööd	44 300 ha
Harvendusraie	9300 ha
Uuendusraie	10 500 ha

Müüdnud puit	3,6 mln m ³
Tulu puidu müügist	157 mln eurot

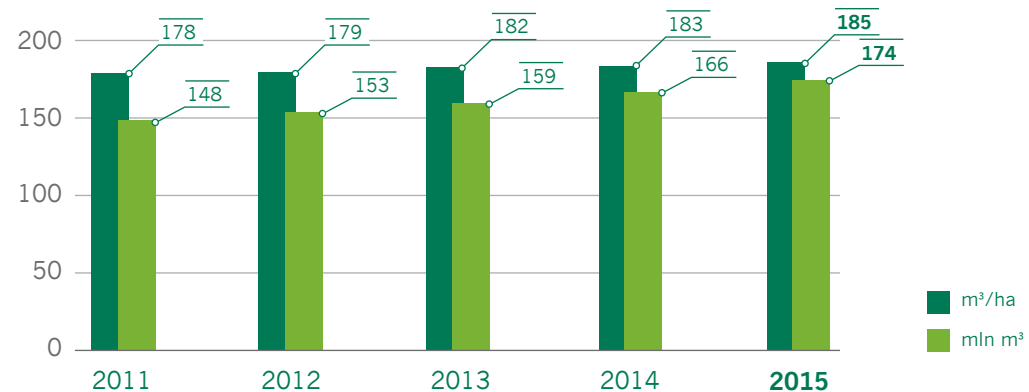
Laanemetsad kasvavad viljakatel muldadel ja on elukohaks kiirekasvulistele kõrge tootlikkusega hämaratele kuusikutele.

ÜLEVAADE METSAMAAST

RMK metsamaa pindala ja tagavara puuliigiti

Puuliik	Pindala		Tagavara		
	ha	%	m ³	%	m ³ /ha
Mänd	401 084	42,6	81 797 000	47,1	204
Kask	279 176	29,7	45 997 000	26,5	165
Kuusk	193 333	20,5	33 001 000	19	171
Haab	32 905	3,5	6 599 000	3,8	201
Sanglepp	17 434	1,9	3 463 000	2	199
Hall lepp	12 239	1,3	1 957 000	1,1	160
Teised	4815	0,5	856 000	0,5	178
Kokku	940 986		173 670 000		185

Riigimetsa tagavara

RAIETÖÖD

Raie riigimetsas (ha)	2011	2012	2013	2014	2015
Uuendusraie	8340	8606	8717	9513	10 471
... sellest lageraie	8129	8415	8568	9394	10 387
... sellest turberaie	211	191	149	119	84
Harvendusraie	13 602	11 895	10 778	9909	9339
Sanitaarraie	7487	10362	6854	10 280	6342
Raadamine	1107	551	1142	680	969
Kujundusraie				68	392

UUENDUSRAIE käigus raiutakse kogu metsapõlv ühekordselt (lageraie) või järk-järgult (turberaie) ning seejärel istutatakse langile uus mets või luuakse soodsad tingimused metsa looduslikuks uuenemiseks.

HARVENDUSRAIET tehakse metsa elua jooksul vajadusel mitu korda, raiudes välja vigastatud, halva tüvevormiga, haiged ja surnud puud ning üksteise kasvu takistavad terved puud, et luua teistele paremad tingimused.

SANITAARRAIEGA raiutakse surnud, haiged, kahjurite paljunemist soodustavad või surevad puud ning oma ülesande täitnud lageraielangile jäetud seemnepuud, kahjustamata metsaloomade, -taimede ja -seente elupaiku.

RAADAMINE on raie, mida tehakse, et võimaldada maa kasutamist muul otstarbel kui metsa majandamiseks (nt piiripuhastus).

KUJUNDUSRAIET tehakse kaitstaval loodusobjektidel kaitse-eesmärgil või kaitstava looduse üksikobjektidel või vääriselupaiga seisundi säilitamiseks ja parandamiseks. Kujundusraie kui raieviis lisandus metsaseadusesse 2014. aastast.

METSAUUENDUS

Metsauuendus	2011	2012	2013	2014	2015
Maapinna mineraliseerimine istutamiseks, ha	4697	3980	5610	5653	6739
Maapinna mineraliseerimine looduslikule uuenemisele kaasa aitamiseks, ha	529	446	1096	1202	1343
Metsakülv, ha	400	536	416	617	466
Metsaistutus, ha	4530	5652	5865	5785	6069
Looduslikule uuenemisele kaasa aitamine istutuse või külviga, ha	258	313	348	408	397
Looduslikule uuenemisele jätmine, ha	2580	1480	1648	2017	2089
Metsauuendamise täiendamine, ha	2197	2205	2955	3102	3611
Istutatud taimi, mln	13,4	17,4	18,4	18,5	19,3
... sellest konteinertaimed, %	36	26	34	42	50
Metsauuenduse hooldamine, ha	15 978	18 751	20 865	23 048	24 559
Noorendike hooldus (ha)	2011	2012	2013	2014	2015
Valgustusraie	15 624	16 481	18 150	19 375	19 769
Istutus ja külv puuliigiti (ha)	2011	2012	2013	2014	2015
Kuusk	2802	3169	3368	2885	3197
Mänd	1951	2905	2724	3329	3061
Kask	413	399	516	578	631
Teised	23	28	21	18	42
Kokku	5189	6501	6628	6810	6931

Ühe puu asemele kolm uut

Üks raieküpsesse ikka jõudnud puu maha, kolm asemele – sellises suurusjärgus käib riigimetsa majandamine, et mets pakuks tööd, ehitusmaterjali ja puhkepaika ka tulevastele põlvetele.

Kokku uuendas RMK aasta jooksul metsa 10 400 hektaril – valdavalt istutades, veidi ka külvates. Looduslikule uuenemisele jäeti viiendik, nendel aladel hakkavad enamasti kasvama kaasikud, haavikud ja sanglepikud.

Metsa istutatud puude arv on aasta-aastalt kasvanud ja ulatus 2015. aastal 19,3 miljonini. Seda on ligi miljoni võrra rohkem kui aasta varem ning kõigi eestimaalaste peale ära jaotatuna 14 puud igaühe eest. Kõige rohkem pandi kasvama mändi ja kuuske, lehtpuudest kaske, aga vähesel määral ka sangleppa.

Suurem töö jäi kevadesse, mil RMK pakkus taimlates ja metsas hooajalist leiba 1700 inimesele, ent 800 000 kuuske pandi mulda ka sügisel. Istutusperioodi pikendamine võimaldab tööd paremini korraldada ning istutajatele ka sügisel tööd anda. Maakondadest istutati kõige rohkem Ida-Virumaale – 3,7 miljonit puud.

Põlevkivi asemel mets

Ida-Virumaa tegevuse lõpetanud kaevanduskarjäärides sirgub RMK kaasabil uus metsapõlv. Eesti Energia Kaevanduste tellimusel taasmetastas RMK 49 hektarit karjäärivälju, tellija tasus töö eest 39 000 eurot.

Endise põlevkivikarjääri alal sirguvad nüüd noored männid. Varasematel aastatel on karjääridesse puude istutamist tellinud ka Kiviõli Keemia-tööstus, ent 2015. aastal seda ei tehtud.

TAIMEKASVATUS

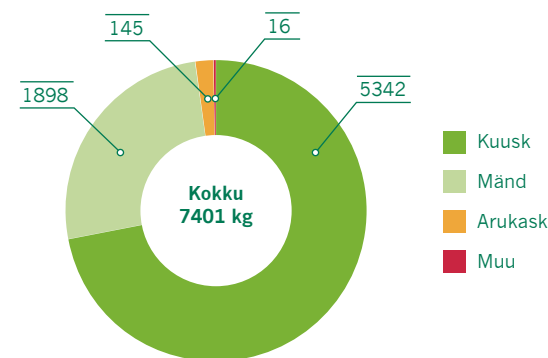
Eesti Metsataim RMK omanduses

RMK ostis Soome riigimetsa majandajalt Metsä-hallitus ligi miljoni euro eest 30,1% metsataime-de kasvatamisega tegelevast aktsiaseltsist Eesti Metsataim ja sai tehingu järel ettevõtte ainuoma-nikuks. Kõik Eesti Metsataime töötajad jätkasid tegevust RMK-s.

Seni kuulus RMK-le Eesti Metsataimest 69,9% ning viimastel aastatel oli RMK ettevõtte põhi-klieent. Kuivõrd Eesti riigimetsa taimevajadus kasvab, samal ajal kui metsataimede turg Soomes on kokku tõmbunud, oli täisosaluse omandamine loogiline samm.

Eesti-Soome ühisettevõtte loodi 2002. aastal selleks, et õppida soomlastelt uusi taimekasvatu-se tehnoloogiaid ning varustada Eesti ja Soome riigimetsa korraliku istutusmaterjaliga.

Eesti seemnevaru (kg)

Potist põllule, põllult metsa

Tartu puukooli territooriumile kerkis viis suurt kasvuhoonet, kus sarnaselt Marana taimlale kasvatatakse kuuski ja mände moodsate külvisead-mete abil kasvuhoonetes ja kasvatusväljakutel.

Pott-põldsüsteemis kuuse kasvatamine muudab taimed tugevamaks ja parandab nende juure-kava, samuti lüheneb aeg, mis kulub külvami-sest taime metsa istutamiseni. Kui avajuursena kasvavad kuused ühe aasta kasvuhoones ja kaks aastat põllul, siis pott-põldsüsteemis on nad neli kuud kasvuhoones kassetis ja seejärel poolteist aastat põllul.

Mändi istutab RMK viimast aastat ka avajuur-sena, edaspidi kasvatatakse ja istutatakse vaid potitaimi. Avajuurset mändi võib metsa istutada kaheaastasena, potitaimena saab ta istutusval-mis aastaga.

Tartus saab aastas valmis 3 miljonit kuuse- ja 3 miljonit männitaimet, lisaks 1,5 miljonit kase-istikut ja umbes 100 000 sangleppa. Maranas on kasvuhooneid kümme ja ka tootmismahd selle võrra suurem. Kokku vajab RMK 2020. aastaks 22 miljonit metsataime. Tänu taimevajaduse suurenemisele ei paku RMK taimi enam eratarbi-jatele ja kõik riigimetsa uuendamiseks vajalikud taimed tulevad oma taimlastest.

Metsataimede kasvatamine (mln)

	2011	2012	2013	2014	2015
Mänd	6,9	9,5	10,2	11,6	10
Kuuski	7,9	9,3	10,2	9,5	10,1
Kask	0,8	0,6	0,8	1,1	1,6
Kokku	15,6	19,4	21,2	22,2	21,7

Tugevad tulevikupuud

Metsamehe vaade on pikk ja seetõttu on RMK koostöös Maaülikooli teadlastega ette võtnud töö, mille esmaseid vilju saab noppida alles 15–20 aasta pärast. Nimelt valitakse Eesti met-sadest välja kõige ilusamad ja tugevamad puud, kelle seemnetest saadud järglased pannakse sirguma ja omavahel võistleva katsekultuuri-desse. Teadlaste ja metsameeste valvsa pilgu all valitakse katsekultuuride taimede seast välja parimad, kelle seast selguvad tulevikus eriti hea-de kasvuomadustega puude järglased riigimetsa uuendamiseks. Selektiivprogrammi tulemu-sel peaks meie tulevikumets kasvama kiiremini, olema 10–15% tootlikum ja andma seeläbi ka rohkem puitu. Selle tegevusega säilitatakse ja kantakse aastasadeks edasi Eesti metsade väärtuslikumat genofondi.

Kõige kaugemal on RMK ja Maaülikool hariliku männi selektiivprogrammiga, mille nelja katsekultuuri rajamine lõppeb 2017. aastal. Siis kasvab igal alal 450 heade kasvuomadustega männi järglast, teiste seas ka näiteks maailma kõrgeima, Ootsipalu oru männi ning Järvelja uhkete Kuningmänni ja Riiupalu männi (eelmi-ne rekordmänd) järglased. Kõigi nende seast selgitatakse 15–20 aasta pärast omakorda välja 35–50 parimat.

Kuuse selektiivprogrammi katsekultuure hakatakse rajama 2017.–2018. aastal. Hariliku kuuse harvema käbikandvuse tõttu võib katse rajamine võtta rohkem aega kui männil. Pari-mate kaskede valikut metsas alustatakse 2016. aastal ning põhjalikuks uurimistööks vajalike katsekultuuride rajamiseni plaanitakse jõuda 2019.–2020. aastal.

PUIDUTURUSTUS

Keerulised ajad puiduturul

RMK müüs aastaga 3,6 miljonit kuupmeetrit puitu: palki 44%, paberipuitu 36%, küttepuitu 16% ning hakkpuitu ja raidmeid 4%. Müügi maht suurenes aastaga ligi 8%, proportsioon kaubagruppide lõikes oli 2014. aastaga sarnane.

Hinnad alanesid kõigis kaubagruppides, võrreldes eelmise aastaga keskmiselt 6%. Veelgi suurema hinnalanguse hoidis ära kohalike saeveskite vaheline konkurents. Saematerjali välisnõudluse vähenemise üheks põhjuseks olid poliitilised kriisid Eesti tootjatele olulistel sihtturgudel Põhja-Aafrikas ja Lähis-Idas ning Aasia majanduse arengu pidurdumine. Kõige vähem langes kasepalkide hind (1%), mille tagas kasepuidu töötajate kõrgema lisandväärtusega toodangu osakaalu kasv ja hajutatud turg.

Läbi aasta oli suure surve all okaspuupaberipuidu turg, kohati 20% suurune hinnalangus võrdsustas paberipuidu hinna Kagu-Eestis lausa küttepuidu hinnaga. Viimane püsis stabiilselt madal, nõudlust ei suurendanud ka uued Eestisse rajatud pelletitehased. Madal paberi- ja küttepuidu hind ning ülepakkumine takistasid hakkpuidu tootmiseks sobiva tooraine – raidmete ja tüveste – varumise suurendamist. Aastaks plaanitud raidmete ja tüveste maht õnnestus siiski hakkpuiduna realiseerida ning hakkimata ja müümata jäi küttepuidust hakkpuidu valmistamiseks kavandatud osa.

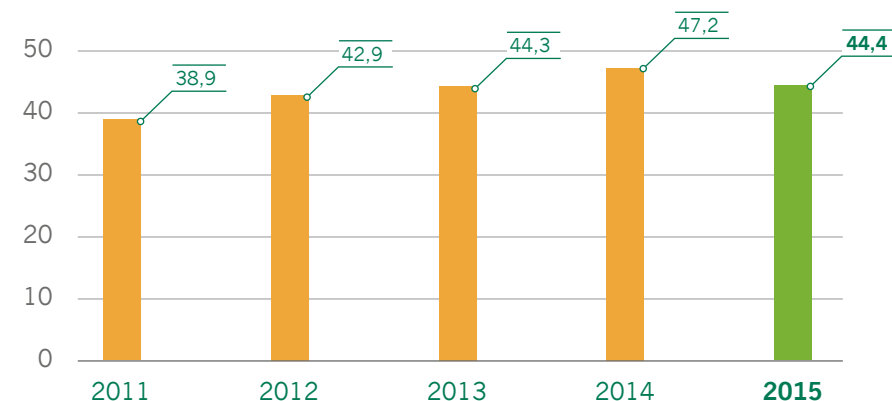
Hakkpuidu müügi võimalusi peaks edaspidi avardama FSC® ja PEFC keskkonnamärgis, sest alates 2016. aastast müüb RMK ka hakkpuitu sertifitseerituna. Rahvusvahelises puidukaubanduses on keskkonnamärgis tihti kauplemise eeltingimus, turgu peaksid tekitama eelkõige taastuvenergia sektoris toimuvad muutused.

Suuremad kliendid ostukoguse järgi (m³)

Stora Enso Eesti AS	360 000
Horizon Tselluloosi ja Paberi AS	227 000
Estonian Cell AS	216 000
BillerudKorsnäs Estonia OÜ	134 000
Osula Graanul OÜ	129 000
Metsä Forest Eesti AS	121 000
Toftan AS	117 000
Repo Vabrikud AS	111 000
Laesti AS	104 000
Vara Saeveski OÜ	101 000

Puidu müük (m ³ , %)	2011	2012	2013	2014	2015
Palk	1 227 000 41%	1 249 000 40%	1 356 000 40%	1 492 000 45%	1 596 000 44%
Paberipuit	1 151 000 38%	1 158 000 37%	1 233 000 37%	1 216 000 36%	1 292 000 36%
Küttepuit	294 000 10%	399 000 13%	571 000 17%	487 000 15%	558 000 16%
Hakkpuit ja raidmed	330 000 11%	318 000 10%	211 000 6%	138 000 4%	148 000 4%
Kokku (mln m³)	3	3,1	3,4	3,3	3,6

Müüdud puidu keskmine hind (eurot/m³)

METSAPARANDUS

500 kilomeetrit metsateid

RMK tellimisel ehitati ja uuendati üle Eesti 495 kilomeetrit metsateid, kuivendussüsteeme rekonstrueeriti 23 800 hektaril. Töödeks kulus 23,8 miljonit eurot.

Kõige rohkem tehti metsaparandustöid Eesti metsarikkaimates maakondades Pärnu- ja Ida-Virumaal, ent märkimisväärsed töömahud olid ka Jõgevamaal, Lääne-Virumaal, Valgamaal ja Põlvamaal, kus valmivatesse objektidesse investeeriti maakonniti 1,3–1,8 miljonit eurot. Kokku valmis ligi 200 objekti ning RMK-le pakkus teenust üle poolesaja ettevõtte.

Sarnasesse suurusjärku jäävad investeeringud metsaparandusse ka lähiaastail. Vanade kuivendussüsteemide rekonstrueerimisega soovib RMK valmis saada aastaks 2022 ja siis jääb mõnda aega teha vaid regulaarseid hooldustöid. Teeehitus see-eest on pidev protsess. Olemasolevate teede uuendamistsükliks arvestatakse 30 aastat.

Metsateid rajatakse ja vanu metsakuivendussüsteeme rekonstrueeritakse selleks, et parandada ligipääsu metsa, lihtsustada metsatöid ning säilitada varasema kuivendusega saavutatud puidu lisajuurdekasv ja parem kvaliteet. Teadlaste hinnangul kasvab tänu metsakuivendusele Eestis igal aastal puitu ligikaudu üks miljon tihumeetrit rohkem. Parema metsateede võrgustik on oluline ka metsatulekahjude kustutamiseks ning muudab metsas liikumise seeneliste-marjulistele ja matkajatele mugavamaks.

PRÜGIKORISTUS

Kaameratega metsareostajaid püüdma

RMK koristas enda hoole all olevast riigimetsast 572 tonni prügi, mis on kaks korda rohkem kui aasta varem ning ümberarvestatult 38 rongivagunitäit. Ühest küljest viitab see paljude inimeste vildakale mentaliteedile, teisalt suurendas prügi kogust ka see, et RMK sai enda valdusesse mitmeid seni reformimata riigimaa tükke, kuhu oli aja jooksul kerkinud isetekkelisi prügimägesid. Näiteks Jõelähtme vallas Harjumaal sai RMK enda käsutusse maatüki, kust pidi vastse maaomanikuna esimese asjana ära koristama 146 tonni prügi.

Valdava osa (83%) riigimetsast koristatud prügist moodustavad olme- ja ehitusjätmed, ülejäänud on metall, ohtlikud jätmed, klaas. Kõige hullem on olukord Harjumaal ja Ida-Virumaal, kust pärines üle

poole mullu RMK koristatud prahist. Raha kulus metsaaluste puhtaks tegemisele 145 000 eurot, alates 2015. aastast on RMK-l selle töö tegemiseks leitud igas maakonnas kindel partner.

Prügistajate tabamiseks pani RMK suvel tõenäolistesse prügistuskohtadesse üles valvekaamerad ja tänu nendele on esimesed inimesed juba ka karistada saanud. Tulemuslikum on tegeleda siiski probleemi tekkepõhjustega ja nii plaanib RMK tihedamalt suhelda kohalike omavalitsustega, et teha selgeks, kui paljud sealsed majapidamised on vabastatud liitumisest olmejätmete veosüsteemiga või pole selle süsteemiga muul põhjusel liitunud. Kui selliseid majapidamisi on üle 2%, näeb jäätmeseadus ette kohaliku omavalitsuse vastutuse tavajätmete ning nendest põhjustatud saastekulu katmisel.

Prügikoristus riigimetsas	2011	2012	2013	2014	2015
Kogus (kg)	317 000	170 000	164 500	270 600	572 000
Kulu (eurot)	32 000	29 000	37 000	52 000	145 000

METSATULEKAHJUD

Tulekahjud riigimetsas	2011	2012	2013	2014	2015
Arv (tk)	12	0	7	24	10
Pindala (ha)	13,7	0	186,4	37,8	15
Keskmine põlengu pindala (ha)	1,1	0	27	1,6	1,5

JAHINDUS

Jahimehed kompenseerivad ulukikahjud

RMK teenis jahindusetegevusest 260 000 eurot, millest suurema osa andis jahilubade avalikust enampakkumisest saadud tulu. 2015. aastal tõusis keskmine makstav tasu jahimaa hektari kohta ligi 40% ehk RMK-le tasuti jahioiguse eest keskmiselt 3,02 eurot hektari kohta.

RMK haldab kolme jahipiirkonda – Kilingi-Nõmme, Väätsa ja Kuressaare. Jahipiirkonnad on jagatud 13 väiksemaks jahialaks. Enampakkumise võitja saab jahialal jahti pidada ühe hooaja jooksul, küttides ulukeid etteantud vanuselises ja soolises vahekorras.

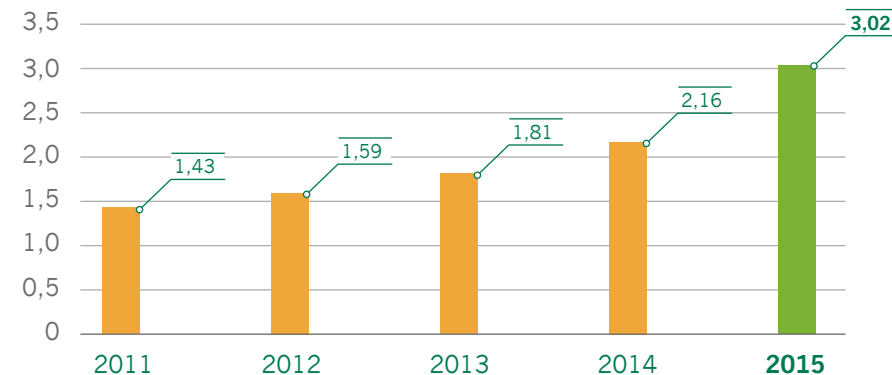
Nendel riigimetsaaladel, kus RMK jahitegevust ei korralda, ent kus siiski jahti peetakse, on RMK sõlminud jahihendustega riigimaa jahindusliku kasutuse lepingu. Kokku on selliseid lepinguid 325. Leping sätestab ka selle, millal peab

jahihendus riigimetsale ulukite tekitatud kahju kompenseerima. 2015. aastal saatis RMK esmakordselt ulukikahjude arve üheksale jahihendusele. Põhiliselt põtrade poolt kahjustatud puude asemele pannakse uus metsapõlv kasvama 15 hektaril.

Tööd lähevad maksma 8800 eurot ning nende tegemiseks maksid jahimehed RMK-le 5400 eurot. Jahimehed ei pidanud tasuma kogu vajaminevat summat, sest aitavad ka ise töodel kaasa – istutavad kevadel puid või lõikavad kahjustatud metsanoorendikku.

Kokku registreeris RMK uusi ulukikahjustusi noores metsas 3178 hektaril. Neist olulisel määral kahjustatuks loetakse 705 hektarit, millest on metsauuenduse täiendamine või ala uuesti uuendamine ette nähtud 113 hektaril. Jahimehed kompenseerivad ulukikahjud aladel, kus kahjustus on tekkinud lepingu kehtivusperioodi jooksul.

Keskmine RMK jahimaa kasutushind (eurot/ha kohta aastas)

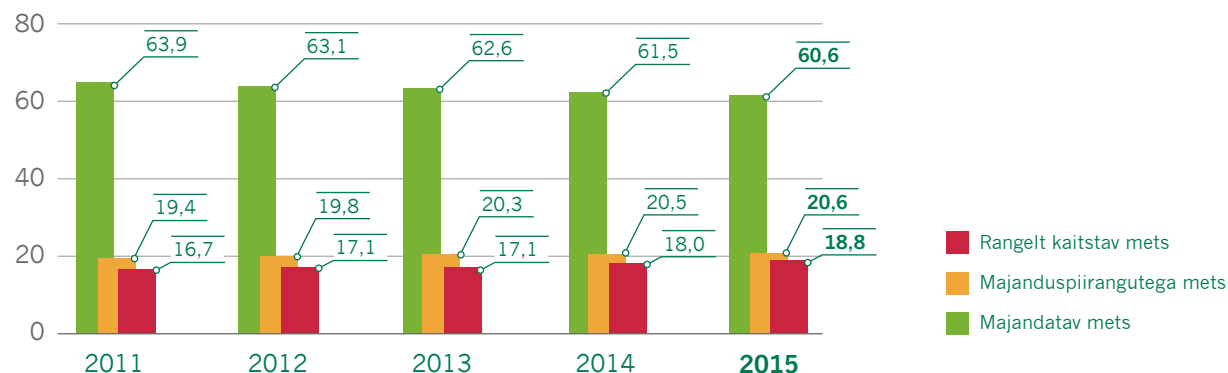
LOODUSKAITSE

Kaitse all olevaid liike	478
Kaitsealuste liikide leiukohti	27 397
Vääriselupaiku	6143
Vääriselupaikade kogupindala	14 784 ha
Hooldatavaid poollooduslikke kooslusi	21 000 ha
Looduskaitsetööde maksumus	2,9 mln eurot

Laialehiste lehtpuudega salumetsad on väga liigirikkad ja mitmekesised, kus majanduslik tegevus annab tihtipeale teed looduse hoidmisele.

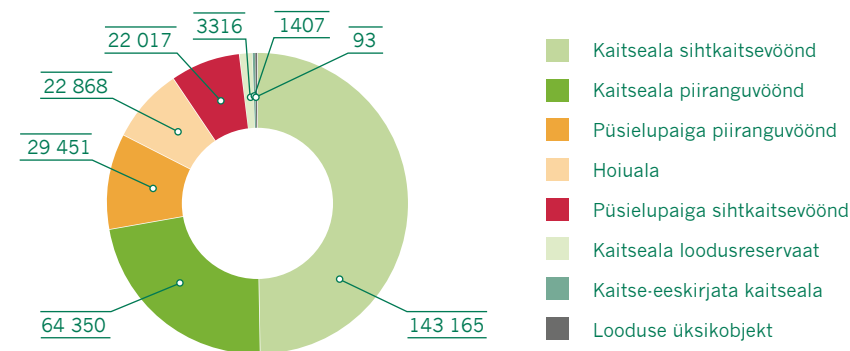
RIIGIMETSA JAOTUS

Riigimetsa jaotus (%)

KAITSEALAD

Riigimetsas asuvad kaitsealad (ha)

LOODUSKAITSETÖÖD

Looduskaitsetööde maksumus

	2010*	2011	2012	2013	2014	2015	Kokku
RMK omarahastus	381 000	505 700	594 900	628 400	1 037 200	1 447 300	4 594 500
Muu rahastus (riigieelarvest, eurofondid)	0	669 000	1 639 000	883 000	1 722 000	1 403 000	6 316 000
Kokku	381 000	1 174 700	2 233 900	1 511 400	2 759 200	2 850 300	10 910 500

* RMK teeb praktilisi looduskaitsetöid riigimaal alates 2010. aastast.

Liikide kaitseks

Lendorav, metsis, kivisalik ja kõre – need on liigid, kelle elukeskkonna parandamiseks võttis RMK ette eritöid.

Lendoravate liikumisteede loomine sai alguse juba 2014. aastal. Siis kaardistati ja võeti Läänemaa ja Ida-Virumaal kaitse alla liikumistee 47 teadaoleva lendorava elupaiga vahel. 2015. aastal tehti lendorava ja kaitsealuse putukaliigi väike-punalameskla püsielupaikades 15 hektaril kujundusraie katsetusi, mille eesmärk oli tõsta haava osakaalu tulevikumetsas. Just haab on lendorava pesapuuk, ent kui puu umbes 80–120-aastaselt ümber kukub, peab lendorav leidma uue elukoha.

Mitmeid aastaid on spetsiaalses „abiprogrammis“ olnud ka juttuselg-kärnkonn ehk kõre. Nende elutingimuste parandamiseks on Vilsandi rahvusparkis varem raiutud kümnetel hektaritel liivaluidetele kunagi istutatud metsa. Nüüd juuriti 8 hektari suurusel alal katseliselt ka kände, et kujuneda saaks kõre jaoks vajalik avatud liivapinnas. Läänemaa Suursoos katsetati avatud pinnasega liiviku- ja nõmmeelupaikade taastamisel freesimise edukust 6 hektaril, ka see kant loodetakse kivisalisalikele ja kõrele sobivamaks elupaigaks kujundada.

Metsisele meelepäraste elupaikade väljaselgitamiseks tehti erineva iseloomuga taastamistöid 186 hektaril Soomaal. Täpsemalt saab sellest lugeda aastaraamatu teaduspeatükist.

Elupaigad kui kõige alus

Ohustatud või ebasoodsas seisundis olevate liikide elupaikade taastamisel on fookuses sood ja poollooduslikud kooslused.

Sooelupaiku taastas RMK 1656 hektaril. Ulatuslikumatest töödest lõppesid taastamistööd Muraka looduskaitsealal 1470 hektaril, kus valmis ehitatud paisud tõstavad nüüd ala veetaset ja kujundavad selle jälle sooks. Kuresoos, Viru rabas ja Rannu rabas oli vaja varem tehtud töid kohendada.

Poollooduslikke kooslusi taastas RMK 346 hektaril. Raietööde ulatus, mis ette võetud just poollooduslike koosluste taastamiseks, suurenes aastaga 300 hektarini. Kõige enam tehti taastamisraiet Saaremaal, alade seas oli loopealseid, kadastikke, puiskarjamaid ja puisniite.

Tihti tuleb selleks, et hinnalisi poollooduslikke kooslusi hooldada ja rohu niitmiseks või selle veoks alale pääseda, rajada esmalt tee, sild või truup. Aasta jooksul rajati 6 km teid, 3 silda ja 53 truupi. Suuremad tööd toimusid Alam-Pedja

looduskaitsealal, Soomaa rahvuspargis, Ida-Virumaal Struugade maastikukaitsealal ja Lääne-Virumaal Ohepalu looduskaitsealal.

Kui ala hooldamiseks on vajalikud tingimused loodud, rendib RMK need enamikus kohtades välja. 2015. aasta lõpu seisuga on RMK-l poollooduslike koosluste hooldamiseks lepingud 322 juriidilise või füüsilise isikuga, kelle kasutusse on poollooduslike koosluste hooldamiseks antud 21 000 hektarit riigimaid. Väikestel pindadel, kuhu rentnikku leida ei õnnestu, aga avalik huvi kõrge, hooldab RMK poollooduslikke kooslusi ka ise, näiteks Tallinnas Pirita jõe ürgorus.

Pargid kauniks ja ohutuks

Maastiku üldilmet parandati ning looduse kaitseks vajalikke töid tehti ka 12 pargis. Näiteks Sangaste mõisa pargis on mitmel järjestikusel aastal tehtud ulatuslikku kujundusraiet. Toila Oru pargis hooldatakse ja toestatakse vanade uhkete puude võrasid ning võetakse maha ohtlikuks muutunud puud. Suuremaid üksikpuude hooldustöid tehti ka Tartumaal Alatskivi lossi ja Luunja mõisa pargis.

Rendile antud poollooduslikud kooslused (ha)

	2011	2012	2013	2014	2015
Kokku	6409	7694	14 509	18 266	21 000
... neist aasta jooksul rendile antud uued maad	501	1285	6815	3757	2734

KAITSEALUSED LIIGID

478 kaitsealust liiki

RMK maadel on registreeritud 478 kaitsealust liiki. Kõige rangemini kaitstavaid I kategooria liike lisandus aastaga 6, II kategooria omi 12 ja III kategooriase kuuluvaid 7. Liikide arvust tähtsamgi on kaitsealuste liikide leiukohtade arv, mida oli RMK maadel 27 397. Aastaga suurenes leiukohtade ehk kaitsealuste liikide kasvukohtade, lindude pesakohtade jms arv 5331 võrra.

RMK maadel 2015. aastal registreeritud kaitsealused liigid:

- **I kategooria:** harilik tundrasamblik, krookustorik, lääne-sõrmkäpp, roosakas puunääts, silmjärvikas, suur paelsammal
- **II kategooria:** jalaka-kauss-samblik, järvekaur, kirjuhahk, luhasinirind, pehme koeratubakas, rabaluga, randkiur, roosa riisikas, ruske nuisamblik, Saaremaa sõrmkäpp, tõmmukajakas, võrk-nuisamblik
- **III kategooria:** kasetriibik, kivi-lõhiskupar, rant-tünnsamblik, sile neersamblik, suureleheline porella, niitjas penikeel, laanekuklane

VÄÄRISELUPAIGAD

93 asjatundjat

58 RMK metsnik-metsakorraldajat ja looduskaitse-spetsialisti läbisid koolituse, mis andis neile vajalikud teadmised ja oskused vääriselupaikade äratundmiseks looduses. Kokku töötab selle pädevusega inimesi RMK-s 93. Mida rohkem on inimesi, kes oskavad looduses ohu alla sattuda võivad või haruldasi liike märgata, seda tulemuslikumalt saab loodusväärtusi kaitsta.

Vääriselupaiga inventeerijate kümnepäevane koolitus koosnes kevadisest, suvisest ja sügisest õppetsüklist, mille käigus õpiti peamiselt välitöödel tundma vääriselupaikade struktuuri ja indikaatorliike.

RMK hoole all olevas metsas on 6143 vääriselupaika kogupindalaga 14 784 ha. Aastaga lisandus 65 vääriselupaika, ala suurenes 200 hektari võrra.

Vääriselupaigaks loetakse kuni seitsme hektari suurust ala, kus suure tõenäosusega võib esineda ohustatud, ohualteid või haruldasi liike. Vääriselupaigad liigituvad rangelt kaitstava metsa alla, mida on RMK hallatavast metsast 18,8%.

Igaüks saab panustada

Loodus- ja pärandkultuuri väärtuste kaardistamisse RMK hoole alla lisandunud maatükkidel saab panuse anda igaüks. Selleks avalikustas RMK oma kodulehel metsakorraldajate täpse aastase tööplaani, et oleks teada, milliseid maatükke spetsialistid inventeerima asuvad. Kõik, kellel on infot seni kaitsmata väärtuste kohta nendel maatükkidel, saavad sellest RMK-le teada anda. Oodatud on info I ja II kaitsekategooria liikide ning kaitset väärivate koosluste, näiteks vääriselupaikade kohta. RMK edastab saadud info Keskkonnaametile, kes seda kontrollib ja sobivusel keskkonnaregistrisse kandmiseks kinnitab.

PÕLULA KALAKASVANDUS

Kalad jõkke, märgised tagasi

Põlula kalakasvandus Lääne-Virumaal aitab taastada lõhe ja meriforelli asurkondi Eesti jõgedes. Selleks kasvatatakse lõhe ja meriforelli noorkalu ja asustatakse need Pärnu jõkke ja Põhja-Eesti jõgedesse. 2015. aastal asustati jõgedesse 312 000 eri vanuses lõhet ja 20 000 forelli. Lõhed asustati Selja, Valge-, Pirita, Jägala, Loobu, Purtse, Pärnu ja Pühajõe ning meriforellid Pudisoo, Purtse ja Pühajõe.

Kalakasvanduses asuvalt lõhe sugukarjalt ja Kunda jõest püütud looduslikelt lõhedelt koguti suguprodukte 127 emaskalalt ja 130 isaskalalt. Inkubeerima pandi 387 200 lõhe marjatera.

Põlulas üles kasvanud ja jõgedesse lastavatel üheaastastel ja vanematel kaladel lõigati ära rasvauim. Lisaks märgistati 4100 kaheaastast kala individuaalmärgisega. Märgistamine ja taaspüügiinformatsiooni kogumine on oluline teadustööks – selleks, et hinnata, kuhu kasvandusest pärit kalad rändavad, kuidas kasvavad, kui paljud neist jäävad ellu ja kui paljud püütakse välja.

Põlula kalakasvandus ootab kõigilt kalameestelt infot selle kohta, kui nad on püüdnud märgisega kala. Sellest saab teada anda Põlula kalakasvanduse kodulehe ankeedis (www.rmk.ee/polula), e-posti teel või makstud vastusega ümbrikus. Taaspüügiteate saatjale saadetakse vastuskiri ja lant ning makstakse tasu.

Põlula kalakasvandus kuulub RMK koosseisu alates 2014. aastast.

Põlulast jõgedesse asustatud kalad	2014	2015	2014	2015
	Lõhe	Lõhe	Meriforell	Meriforell
Vastne	97 750	98 500		
Ühesuvine	107 154	127 541	9569	10 308
Üheaastane	15 368	40 638	6978	3617
Kahesuvine	9442	3580		
Kaheaastane	35 394	41 885	5403	5686
Kokku	265 108	312 144	21 950	19 611

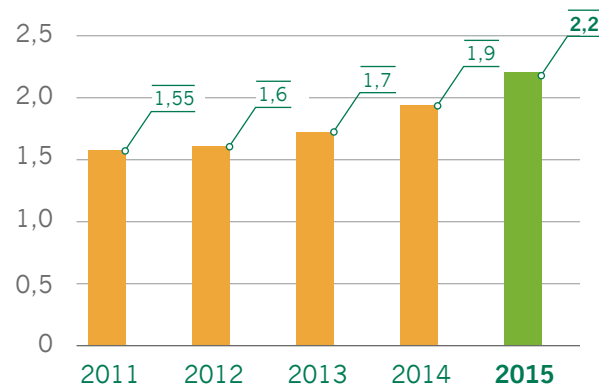
LOODUSES LIKUMINE JA LOODUSHARIDUS

Külastusi RMK puhke- ja kaitsealadel	2,2 mln
Külastajaid	
... teabepunktides	83 000
... Elistvere loomapargis	59 000
... Sagadi metsamuuseumis	28 500
Osalejaid loodusharidusprogrammides	48 500
Looduspuhkuse ja -hariduse maksumus	6,4 mln eurot

Nõmmemetsad on valgusküllased ja kuivad põdrasambllku ja kanarbikuvaibaga männikud, kust leiab alati männiriisikaid ja kukeseeni.

LOODUSES LIIKUMINE

Külastusi RMK puhke- ja kaitsealadel (mln korda)

Eesti pikim matkatee

Eesti pikim rännuteekond on 820 kilomeetrit Läänemaalt Lõuna-Eesti kuplite vahele. RMK pika matkatee teine haru Perakülast läbi Aegviidu Ähijärveni sai valmis suvel, mil avati 192 km pikkune lõik Perakülast Aegviitu.

Nõva looduskeskuse juurest alguse saav teekond Eesti matkapealinna Aegviitu on sobilik eelkõige jalgsi liikumiseks. Laulva liivaga Nõva ja Keibu rannad, müstiline türkiissinise veega Rummu karjäär, Padise kloostri varemed, Harjumaa sügavad metsad ja iidse pühapaigana tuntud Saula siniallikad on vaid mõned tee äärde jäävatest objektidest. Matkateeks on seotud eelkõige olemasolevaid RMK radu ja puhkeobjekte, ent rajatud on ka täiesti uusi teid ning peatuspaiku.

RMK kutsub loodusesse

Pika matkatee kaks haru –	
Oandu-Aegviidu-Ikla	375 km
Peraküla-Aegviidu-Ähijärve	820 km
kattega lõkkekohad	309
matkarajad	220
telkimisalad	59
metsaonnid	27
metsamajad	19
maastikusõidualad	4

RMK matkatee esimene, 375 km pikkune Oandu-Aegviidu-Ikla haru sai valmis 2012. aastal ning on aasta-aastalt aina populaarsem. 2015. aastal oli matkatee kahel harul liikujaid kokku 150 000 ning tõelistele rännumeestele hakati

väljastama passe. RMK matkateelise pass aitab läbitud teekonda jäädvustada ja selle omanikule saavad matka ajal osaks mitmed meeldivad mugavused. Praeguseks on passiomanikke 250. RMK kodulehel olevas matkapäevikus jagavad paljud pika matka läbi teinud oma kogemusi.

RMK pikk matkatee peaks täielikult valmima aastal 2018, praegu kavandatud kolmas haru hakkab tutvustama Eesti loodust Läänemaalt Penijõelt läbi Aegviidu Kauksisse Kirde-Eestis.

Korda tehtud

Eestit kattev puhkeobjektide võrgustik on piisav ning uute rajamise asemel keskendub RMK olemasolevate võimaluste korrastamisele ja hooldamisele. 2015. aastal sai rekonstrueeritud Männikjärve, Vilsandi, Paganamaa ja Tsitre vaatetorn, Nigula, Männikjärve, Saare, Käsmu ja Viitna õpperada, Marimetsa, Penijõe ja Kotka matkarada ja Koonukõrve jalakäijate sild.

Lõppesid ka mahukad tööd Eesti ühe külastatuma turismiobjekti ehk Saaremaa Kaali meteoriidkraatri ümbruses, kus loodus on nüüd paremini kaitstud ja külastajatel mugavam liikuda.

Külastajauuring kinnitab: metsas on mõnus

Värske külastajauuringu kohaselt armastavad looduses puhata kõige rohkem 25–44-aastased, naised veidi rohkem kui mehed. Pooled RMK kaitse- ja puhkealadel läbi viidud küsitlusele vastanud 6528 inimesest olid kõrgharidusega, 87% neist elas Eestis. Enamasti külastati loodusalasid koos 2–5 inimesega ning kohale tuldi autoga. Turismiettevõtete kliendid moodustasid 1% külastajatest.

Inimesed tulevad loodusesse selleks, et nautida ilusaid maastikke, tunnetada loodust, viibida eemal mürast ja saastest, koguda meelerahu, maandada stressi ning olla koos oma seltskonnaga. 85% külastajatest tundsid, et tänu loodusala külastusele suurenes nende sotsiaalne ja füüsiline, eelkõige aga vaimne heaolu.

Viiepalliskaalal hindab looduses liikuja oma kogemust hindegiga 4,4. See on 0,2 punkti kõrgem kui viie aasta eest, mil toimus samalaadne uuring. Parimaks peeti telkimisalade, parkimis-, tuletage-miskohtade, randumissildade ja radade kvaliteeti. Nõrgemalt hinnati ettevõtjate pakutavaid teenuseid ja erivajadustega inimestega arvestamist.

Päevaseid külastajaid oli vastanute seas 52%, nemad viibisid looduses keskmiselt 3,5 tundi. Ööbijaid oli 48%, rännaku keskmiseks pikkuseks 2,9 ööpäeva. Ligi pooled loodusaladel käinutest kulutasid sellega seoses ka raha, keskmiselt 65 eurot.

Riigimetsas rogainimas

Maikuu toimus kuues kohas üle Eesti korraga suur RMK rogainipäev, millest võttis osa 377 võistkonda 1145 inimese ning umbes poolesaja lemmikloomaga. Kolmetunnise võistkondliku seiklusmatka käigus otsiti metsa paigutatud kontrollpunkte ja tutvuti seda tehes ka metsatar-kustega.

Üleriigilist orienteerumispäeva kokku võttes rogainipäev toimus üheaegselt Aegviidus, Kiidjärvel, Oandul, Nõval, Reius ja Alutagusel. Seda korraldas RMK koostöös kohalike orienteerumisklubidega ning esmakordselt Eestis kasutati võistluse läbiviimisel ja jooksvate tulemuste nägemiseks Eestis välja töötatud mobiiliorienteerumise äppi MOBO.

LOODUSHARIDUS

Tahvliga metsa

Looduse kohta õpib kõige paremini looduses olles. Hea, kui kaasas on inimene, kes oskab näidata, rääkida, vaimustada. RMK looduskeskustes ja Sagadi looduskoolis on need inimesed olemas, aasta jooksul viidi käekõrval metsa 48 500 inimest, mida on tuhande võrra rohkem kui aasta varem. Head ja innustavat teejuhti on vaja ka tulevikus, ent lisaks sellele on RMK võtnud suuna interaktiivsete võimaluste väljatöötamisele ja kasutamisele loodusõppes. Nutilahenduste abil saab loodusharidust jagada mitmekülgsemalt

ja rohkematele inimestele – näiteks saab perekond enne omal käel metsa minekut telefoni või tahvelarvutisse laadida huvipakkuva programmi ja nii oma loodusretke põnevamaks muuta. Esimesed arendusprojektid jõudsid 2015. aastal Viimsi looduskeskuses ka töösse, tegevus jätkub.

Jätkusid konkursid lastele ja noortele. Metsaviktoriinil osales 9495 noort 192 koolist, metsapostkaardi konkursile saadeti 2909 suurimat looduselamust kirjeldavat tööd. Lasteaialapsed meisterdasid looduslikest materjalidest võidu kunstiteoseid ning koolilapsed jagasid fotosid loodusandidest.

Loodusharidusprogrammid ja nendes osalejad	2011	2012	2013	2014	2015
Läbi viidud loodusprogrammid	2449	2993	2953	2455	2695
Loodusprogrammides osalejad	50 800	59 900	48 400	47 500	48 500

SAGADI METSAKESKUS

Ehedad elamused

Geopoliitilised muutused on vähendanud Eestisse saabuvate välituristide arvu, nende arvel panustab Sagadi metsakeskus rohkem eesti inimestele

ja arendab kõikvõimalikke lisateenuseid. Et need vääriks järele proovimist, kinnitab tõsiasi, et kolm Sagadi programmi valiti äsja Eesti ökoturismi kvaliteedimärgise EHE vääriliseks: õine põlismetsa loodusretk, tuntud ja vähemtuntud

metsaande tutvustav „Mets toidab” ning kaasalöömist võimaldav „Mõisaproua napsitegu”.

Aasta jooksul käis Sagadis ligi 50 000 inimest – kes ööbis õdusas mõisahotellis (keskmine hinne booking.com-is 8,9), kes haris end metsamuuseumis või koolitusel, kes osales mõnel eriuüritusel. Võimalusi õdusateks koosistumisteks pakub edaspidi jääkelder koos saunaga, mille renoveerimisse panustas RMK 246 200 eurot ning mis sai valmis aasta lõpus. Looduskoolis uuenesid kõik programmid, mida pakutakse nüüd eri vanuseastmetele kokku lausa 53. Tõsist täiendust sai metsamuuseumi fotokogu.

Traditsiooniliste üritustena toimusid puupäevad, seenenäitus ja öömuuseumid, uutena lisandusid looduskooli perepäevad, Lahemaa Maitsete Nädal koostöös naabermõisatega ning eriti populaarsena 100 kostüümi päev maikuus. Kõigi nende üritustega jätkatakse ka 2016. aastal.

Metsakeskus tegi koostööd mitme teise kultuuri- ja haridusasutusega. Näiteks olid Sagadi metssead pool aastat „lähetuses” Loodusmuuseumi mets-sea-näitusel ning RMK töötajate kaasabil valmis võlumets Rakvere teatri jõuluetendusele „Hansuke ja Greteke”. Terve märtsikuu filmiti Sagadi harras-temajas aga Soome YLE televisiooni laste jõuluseriaali, mis detsembris ka eetrisse jõudis.

Sagadi metsakeskuse külastatavus	2011	2012	2013	2014	2015
Metsamuuseumi külastajad	32 000	29 000	25 000	34 000	28 500
Majutuskliendid	9900	8600	8500	9800	9500

ELISTVERE LOOMAPARK

Villu jättis hüvasti

Loomapargi rõõmud ja mured on mõistagi seotud sealsete asukatega. Plusspoolele jääb kolme kabehirvevasika sünn, miinuspoolele aga 18-aastasena taevateedele lahkunud piison Villu, kes oli üks loomapargi esimestest asukatest. Teda jääb meenutama piisonimamma Vilja, kel vanust nüüd juba 20, ning tütre Pauliine ja Paula. Vanadusse

suri ka põhjapõder Redu ning sigade Aafrika katku tõttu oli loomapark sunnitud loobuma metssigadest.

Loomaparki toodi üks autoõnnetuses viga saanud kährik ja neli väga väikest metsnugisetitte, kellest jäi elama vaid kaks.

Külastajaid käis Elistvere loomapargis rohkem kui kaheksal eelmisel aastal – ligi 59 000.

LOODUSKAAMERA

Armunud mägrad ja karvane hirv

Tänu RMK looduskaamerale on aktiivsed loodusvaatlejad saanud uusi ja üllatavaid teadmisi nii mägra kui hirve kohta.

Aasta alguses hakkas Saaremaale hirvede toiduplatsile üles seatud kaamera ees käima noor hirvepull, kes oli liigikaaslastest oluliselt karvasem ja tumedam. Eksperdid jäid kimbatusse – talvine pikem ja tumedam karvkate viitas tähnihirve tunnustele, pea profiil esmapilgul punahirve omale, tumedam sabaümbrus polnud aga iseloomulik kummalegi Eestis elavale hirveligile. Kui pikk aega arvati Saaremaal elavat vaid punahirve, siis karvane hirv võib olla kas puna-

ja tähnihirve hübriid või siis lihtsalt karvkatte hälbega punahirv.

Omad üllatused olid varuks ka mäkradel. Kevadine suurpuhastus urus ja mägrapaari Tõnise ja Kadi vastastikune usin kirpudeotsimine lubas aimata hoogustunud pereelu ja pani lootma pisiperet, ent tegelikult jäi järelkasv ka sel aastal tulemata. See-eest said agarad mägrad juunikuus maha oma laadse rekordiga – nende paaritumistoiming, mida võis ka otsepildis jälgida, kestis vähemalt poolteist tundi. Zooloog ja loodusfotograaf Tiit Hundi sõnul polnud seni töendeid selle kohta, et muidu üsna kohmakateks loomadeks peetud mägrad sedavõrd pikka armumängu harrastavad. Mäkrade eluolu jälgimine on olnud heaks sissejuhatuses 2016. aasta looma paremaks tundmaõppimiseks.

JÕULUKUUSED

Kuuseretk kaante vahel

Lumise jõuluilma puudumisest hoolimata toodi riigimetsast ligi 10 000 kuusepuud. Vana traditsiooni aitab au sees hoida see, et õige kuusekoha leidmine ning puu eest tasumine on tehtud lihtsaks – abiks RMK mobiilirakendus ja kuuseveeb.

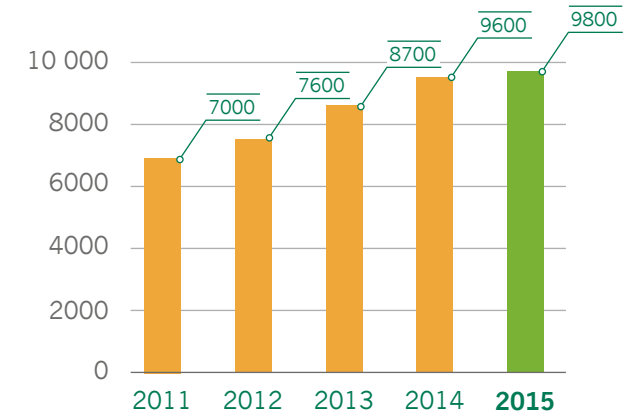
Selleks, et metsaskäiku veelgi enam mõtestada, andis RMK koostöös Menu Kirjastusega välja juturaamatu „Lumise metsa rõõm ehk kuidas Sass ja Laura kuuske toomas käisid.” Loone Otsa kirjutatud ja Hiis Lessingu piltidega lasteraamat räägib ühe arvutitest ja nutiseadmetest hõivatud linnapere seiklustest Karulas jõulukuuske otsides. Põhiloo kõrval leiab raamatus

lisainfot Eesti puude, taimede ja loomade kohta ning raamatu lõpus õpetatakse valmistama kuusehteid.

RMK kinkis raamatu kõikidele 3–7-aastaste laste lasteaiarühmadele ning üldraamatukogudele üle Eesti. See on müügil ka raamatupoos.

RMK on riigimetsast kuuse toomise võimalust pakkunud kaheksa aastat. Kuuski tohib võtta kohtadest, kus neil pole lootust suureks kasvada: kraavipervedelt, tee äärest, elektriliinide ja vana metsa alt.

Riigimetsast toodud jõulukuused

PÄRANDKULTUUR

Kaasavalt kaardistades

2015. aastal täiendas RMK kõigile kättesaadavat Maa-ameti andmebaasi kaardirakendust 499 pärandkultuuri objektiga, neid ja teisi saab arvesse võtta näiteks loodusretke planeerides või oma kodukohta paremini tundma õppides.

Valmis sai 20 lühivideot enamlevinud objektitüüpidest, mis annavad taustateadmisi ja näitavad pildimaterjali eelmiste põlvete tegutsemisjälgede äratundmiseks looduses.

Eesti kogemus pärandkultuuri väärtustamisest on õpetlik ka teistele. Nii osalesid RMK esindajad ettekandega rahvusvahelise muuseumiühingu konverentsil Indias ning kultuuriministeriumi ettepanekul on RMK pärandi hoiuga seonduv tegevus esitatud heaks näiteks Euroopa Liidu kaasava juhtimise käsiraamatusse.

RMK eestvedamisel on kaardistatud üle 35 000 Eestis asuvat pärandkultuuri objekti. Suur töö sai tehtud 2011. aastaks, ent objekte lisandub ja teavitustööd tehakse jätkuvalt.

TEADUSTEGEVUS

Toetatud rakendusuringuid 2008–2015 ... sh töös olevaid	14 4
Rakendusuringute eelarve 2008–2015	1,9 mln eurot
Metsandusstipendiume Kulutused stipendiumitele	5 35 500 eurot

Soometsad kasvavad soomuldadel, kus põhjavesi ulatub maapinnani ja puude kasvutingimused seetõttu kehvad. Rabametsas kasvamisega tuleb foime vaid mänd, madalsoo sobib rohkem kasele.

RAKENDUSUURINGUD

Hoogu uutele

RMK teadusnõukogu valis välja kolm uut teadusprojekti, mida rahastatakse kolme aasta jooksul 600 000 euroga. Rahastuse saanud projektides asuvad eri ülikoolide teadlased uurima lehtpuidu konverteerimist kõrge väärtusega kemikaalideks, raiete mõju metsade süsinikuringele ning nutikat elurikkuse kaitset.

Lehtpuidu konverteerimine kõrge väärtusega kemikaalideks

Fossiilsel õlil ja gaasil baseeruv majandus vajab uut, jätkusuutlikku lähenemist. Taastuv puiduressurss võiks juba täna olla keemiatööstuses peamiseks tooraineks.

Projekt uurib uusi tehnoloogiaid, et toota tselluloosist kõrge väärtusega kemikaale, mis leiaksid kasutamist materjali-, keemia- ja farmaatsiatööstuses, näiteks rinnavähi ravis, taimekaitsevahendina männikärsaka tõrjes, kosmeetikas jm. Projekt viiakse läbi Tartu Ülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli koostöös.

Nutikas elurikkuse kaitse Eesti loodus- ja majandusmetsas: ökoinformaatika lahendused Eesti lõunaosa näitel

Kaitset vajavaid liike leidub nii loodus- kui ka majandusmetsas. Seni kasutatud elurikkuse hindamise mõõdikud ei võimalda hästi hinnata liikide seisundit ja nende kaitseks teostatud tegevuste tulemuslikkust. Projekti käigus töötatakse välja elurikkuse mõõdikute süsteem, mille abil on võimalik hinnata kaitse- ja majandusmetsade võrgustikku ning pakkuda ekspertidele tuge metsa majandamist ja elurikkuse kaitset ühendavate tegevuste planeerimisel. Projekt viiakse läbi Tartu Ülikooli ja Eesti Maaülikooli koostöös.

PROJEKTIJUHT:

Lauri Vares Tartu Ülikoolist

PROJEKTI PÕHITÄITJAD:

Aleksei Bredihhin, Piret Villo, Ilme Liblikas, Urmas Johanson, Lauri Toom, Peter Somfai, Nicholas Gathergood, Omar Parve

PROJEKTI KESTUS:

36 kuud

MAKSUMUS:

190 473 eurot

PROJEKTIJUHT:

Meelis Pärtel Tartu Ülikoolist

PROJEKTI PÕHITÄITJAD:

Hardi Tullus, Aveliina Helm, Tiina Randlane

PROJEKTI KESTUS:

36 kuud

MAKSUMUS:

195 000 eurot

Raiete mõju metsade süsinikuringele

Metsad on olulised süsiniku sidujad ja tark metsamajandamine võimaldab metsade rolli süsinikuringes veelgi suurendada. Teadmised süsinikuvarudest ja -voogudest on aga täna veel lünklikud selleks, et pakkuda teaduspõhiseid võimalusi kliimamuutustega kohanemiseks.

Projekt uurib harvendusraie ja lageraie mõju süsinikuringele majanduslikult olulistest puistutes – kaasikutes ja männikutes. Projekti tulemusena antakse soovitusi metsade majandamiseks, mis tagab puistute suurema süsiniku sidumise. Projekt viiakse läbi Eesti Maaülikooli ja Tartu Ülikooli koostöös.

Metsiku teaduse videoklipid

Üheksa aasta jooksul, mil RMK on metsanduslike rakendusuringuid sihikindlalt toetanud, on selgunud meie metsade kohta palju huvitavat. Selleks, et teadlaste avastused ka tavainimese keelde tõlkida, sai valmis kümme lihtsat videolugu. „Metsiku teaduse” sarjas saavad sõna teadusprojektide teostajad, kes näitavad oma töö tulemusi ja tutvustavad, miks need olulised on. Videolugusid saab näha RMK kodulehel teaduse rubriigis www.rmk.ee/teadus, samuti ERRi teadusportaalis Novaator.

PROJEKTIJUHT:

Veiko Uri Eesti Maaülikoolist

PROJEKTI PÕHITÄITJAD:

Jürgen Aosaar, Mats Varik, Hardo Becker, Gunnar Morozov, Mai Kukumägi, Krista Lõhmus, Kaido Soosaar, Ivika Ostonen, Kaie Kriiska, Katrin Rosenvald

PROJEKTI KESTUS:

36 kuud

MAKSUMUS:

226 500 eurot

UURINGUTULEMUSTE KASUTUS

Taimi kaitseb liiv ja biovaha

Noori, äsja metsa kasvama pandud okaspuid ohustab harilik männikärsakas, kes armastab süüa puukese koort ja võib põhjustada noore puu hukkamise. Hinnanguliselt hukkab Eestis männikärsaka tõttu veerand kuni kolmandik istutatud mände ja kuuski. Eesti Maaülikooli dotsent Ivar Sibula eestvedamisel uuriti, kas putukkahjuritõõmõju uuele metsapõlvele saaks vähendada keskkonnasäästlike tõrjevahendite, näiteks biovahaga. Tulemused olid paljulubavad, ühtlasi sai põhjalike katsete käigus ka selgeks, et seni RMK taimlates kasutatud preparaadi Actara kasutegur on väga väike. Uuringu tulemusel loobus RMK alates 2016. aastast Actara kasutamisest ja metsa on pandud kasvama esimesed biovahaga kaitstud taimed – eelkõige kohtadesse, kus kärsakarünnaku tõenäosus on suurim. Lisaks biovahale kasutab RMK taimede kaitseks kärsaka eest ka liiva ja liimi segu nimega Hylonox, mis kinnitub taime tüve peale ja mille järamine mardikale sugugi meelepärane pole.

Eesti oma koorealgoritm

Metsamehed müüvad puitu kooreta, koor tuleb n-ö kauba peale. Ent kui paks on puunoti koor, selle väljaarvestamiseks kasutasid Eesti harvesterid seni Kesk-Rootsi parameetreid. Maaülikooli vanemteadur Allan Simsi eestvedamisel lõppenud teadusprojekti tulemusel sai Eesti päris oma koorealgoritmi. See ütleb, kui paks on koor ning kui suur puiduosa läbimõõt olenevalt puuliigist ja

puu asukohast Eestis. Algoritmi abil oskavad harvesterid ja saeveski liinid mahavõetud puunoti koore pakust edaspidi täpsemalt hinnata. Mudel on praegu RMK-s testimisel ja selle kasutamise ulatuslikkus selgitamisel.

Metsise ohtlik elu

Peagi jõuab lõppraportini ulatuslik kompleksuuring metsise elu paremaks mõistmiseks. Kolm aastat kestnud uuringu põhijäreldusi esitleti RMK teadusseminaril 2016. aasta alguses. Peamiseks põhjuseks, miks metsise arvukus aina langeb, näib uuringut eestvedava Tartu Ülikooli juhtivteaduri Asko Lõhmuse sõnul olevat kurb tõsiasi, et enamik metsisepoegi lihtsalt süüakse ära. Metsise peamiseks vaenlaseks on metsnugis, kährikkoer ja metssiga, teadlaste üllatuseks oli rebase roll väike või lausa olematu. Kisklussurve metsistele on omakorda seotud suurkiskjate arvukusega, aga ka muude maastikutasemel toimivate faktoritega.

Tehispesadega tehtud katse näitas mõnevõrra üllatavalt, et pesade rüüstatase oli looduslikus elupaigas kõrgem kui kuivendatud kõdusoometsades. Samuti ei sõltunud rüüstemäär pesa kaugusest kraavist. Kaitsekorralduslikult on oluline, et kiskjad koonduvad metsisemängude ümber ja mängude ümbruses paiknevate pesade rüüstemäär hakkab oluliselt langema alles umbes kahe kilomeetri kaugusel. Seega tuleb kisklussurve reguleerimiseks piirata näiteks lisaõõtmist ka metsise püsielupaikadest kaugemal.

Uurijad on metsise kaitseks välja pakkunud kaks üksteist täiendavat strateegiat: esiteks tugine mine suurtele looduslikult funktsioneerivatele kaitsealadele, kus on püsivad suurkiskjate populatsioonid, ning teiseks elupaikade pidev hooldamine, mis sisaldab kiskluse allasurumist, puistu kujundusraiet jt võtteid.

Asko Lõhmuse hinnangul võib suurte kaitsealade kaudu Eestis õnnestuda säilitada kolmandik metsiste populatsioonist, kuid ülejäänud säilimise eelduseks on aktiivsete kaitsemeetmete rakendamise.

STIPENDIUMID

Toetus tublimatele

Selleks, et tublimaid metsandustudengeid innustada, maksab RMK stipendiume. Aastas kulus selleks 35 500 eurot. Osa rahast läks eelmistel aastatel määratud stipendiaatidele, viis saajat olid uued.

Teenelise metsamehe Endel Laasi nimeline stipendium (4800 eurot aastas) määrati Eesti Maaülikooli doktorantidele Reimo Lutterile ja Hardo Beckerile.

Metsanduskorüfee Heino Tederi mälestuseks anti stipendium (3200 eurot) maaülikooli magistrantidele Teele Vaarendile ja Aleksei Potapovile.

Luu Metsanduskoolis jagab RMK Toomas Ehrpasi nimelist stipendiumit (1917 eurot), mille sai tublide õpitulemuste eest Karlis Kevvai.

Projekti käigus kujundati Soomaal raie- ja kuivendusvõtetega metsisele erinevaid elupaiku. Selle töö mõju uhkete metsakanaliste sigimisedukusele tuleb veel uurida, ent vaatluse kohaselt metsised end kujundusraiest häirida ei lasknud, samuti ei peljanud nad raiutud puistuid. Soomaa alade pidev seire peaks andma järgnevatel aastatel uusi teadmisi selle kohta, kuidas inimesed metsisekanu tibude üleskasvatamisel kõige paremini aidata saavad. Kindel on, et metsise elupaikade manipulatsioone laiendatakse ning RMK-s on tööd alustanud eraldi ekspert, kes hakkab korraldama just metsise kaitset.

Magistritöö osutas puudustele

15. korda välja antud RMK preemia Eesti Maaülikooli parimale magistritööle läks Sandra Silmale, kes uuris rohunditerikkaid kuusikuid.

Selgus, et praegu Natura 2000 võrgustikus kaitse alla võetud rohunditerikastest kuusikutest paljud ei kvalifitseeru selle liigituse alla. Sagedasim põhjus oli ala kasvukohatüüp, mis kehtivast klassifikaatorist lähtuvalt ei iseloomusta rohunditerikkaid kuusikuid. Juba kaitse alla võetud alad oleks aga vaja senisest oluliselt paremini uurida, et viia metsa tegelik olukord vastavusse selle kajastumisega andmebaasides.

Magistritööd juhendasid Henn Korjus ja Teele Paluots. Preemia suurus oli 700 eurot.

MAJANDUS- KOKKUVÕTE

Palumetsad on samblavaibaga pohla- ja mustikametsad, mis on mastimändide päriskodu.

BILANSS

(tuhandetes eurodes)

VARAD	31.12.2015	31.12.2014
Käibevara		
Raha	28 904	27 868
Nõuded ja ettemaksed	11 717	12 548
Varud	15 422	15 141
Bioloogilised varad	50 930	29 621
Kokku käibevara	106 973	85 178
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud	3 352	2 273
Kinnisvarainvesteeringud	6 263	7 120
Materiaalne põhivara	459 439	432 417
Immateriaalne põhivara	1 288	980
Bioloogilised varad	3 119 047	3 138 417
Kokku põhivara	3 589 389	3 581 207
KOKKU VARAD	3 696 362	3 666 385

KOHUSTUSED JA NETOVARA	31.12.2015	31.12.2014
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Võlad ja ettemaksed	13 855	14 606
Lühiajalised eraldised	127	100
Kokku lühiajalised kohustused	13 982	14 706
Pikaajalised kohustused		
Pikaajalised eraldised	708	605
Kokku pikaajalised kohustused	708	605
KOKKU KOHUSTUSED	14 690	15 311
Netovara		
Riigikapital	1 206 413	1 112 758
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	2 523 531	100 988
Aruandeaasta kasum (kahjum) koos kasumi (kahjumiga) bioloogilise vara ümberhindamisest	-48 272	2 437 328
KOKKU NETOVARA	3 681 672	3 651 074
KOKKU KOHUSTUSED JA NETOVARA	3 696 362	3 666 385

KASUMIARUANNE

(tuhandetes eurodes)

	2015	2014
Müügitulu	161 890	160 505
Muud äritulud	3 290	3 031
Kahjum bioloogilistelt varadelt	-75	-763
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-326	3 043
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivara valmistamisel	122	156
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-87 925	-82 002
Mitmesugused tegevuskulud	-10 268	-11 166
Tööjõukulud	-23 321	-21 462
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-7 135	-6 904
Muud ärikulud	-43	-39
Ärikasum	36 209	44 399
Finantstulud pikaajalistelt investeringutelt	300	157
Muud finantstulud ja -kulud	80	86
Kasum enne tulumaksustamist	36 589	44 642
Tulumaks	-3 652	-3 883
Aruandeaasta kasum	32 937	40 759
Bioloogilise vara ümberhindlus	-81 209	2 396 569
Aruandeaasta kasum (kahjum) koos kasumiga (kahjumiga) bioloogilise vara ümberhindamisest	-48 272	2 437 328

VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tel: +372 627 5500
Fax: +372 627 5501
adm@bdo.ee
www.bdo.ee

A. H. Tammsaare tee 47
11316 Tallinn
ESTONIA

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE KOKKUVÕTLIKE FINANTSARUANNETE KOHTA

Riigimetsa Majandamise Keskuse nõukogule

Kokkuvõtlikud finantsaruanded, mis sisaldavad bilanssi selsuga 31. detsember 2015, kasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ning nendega seotud lisasid, on tuletatud Riigimetsa Majandamise Keskuse auditeeritud raamatupidamise aastaaruandest 31. detsembril 2015 lõppenud aasta kohta. Me avaldasime modifitseerimata auditiarvamus selle raamatupidamise aastaaruande kohta oma 17. märtsi 2016 aruandes.

Kokkuvõtlikud finantsaruanded ei sisalda kogu avalikustatavat informatsiooni, mis on nõutav vastavalt Eesti heale raamatupidamistavale. Kokkuvõtlike finantsaruannete lugemine ei asenda seetõttu Riigimetsa Majandamise Keskuse auditeeritud raamatupidamise aastaaruande lugemist.

Juhatuses kohustus seoses kokkuvõtlike finantsaruannetega

Juhatus vastutab auditeeritud raamatupidamise aastaaruandest tuletatud kokkuvõtlike finantsaruannete koostamise eest.

Vandeauditori kohustus

Meie kohustus on avaldada arvamus kokkuvõtlike finantsaruannete kohta meie protseduuride põhjal, mis viidi läbi kooskõlas rahvusvahelise auditeerimise standardiga (ISA) 810 „Kokkuvõtlike finantsaruannete kohta aruandmise töövõtt“.

Arvamus

Meie arvates on kokkuvõtlikud finantsaruanded, mis on tuletatud Riigimetsa Majandamise Keskuse 31. detsembril 2015 lõppenud aasta auditeeritud raamatupidamise aastaaruandest, järjepidevad kõigis olulistest osades selle raamatupidamise aastaaruandega.

Laile Kaasik
Vandeauditor, litsents nr 511

Ree Teinberg
Vandeauditor, litsents nr 625

BDO Eesti AS
Auditoritegevõtja tegevusloa number 1
A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn 11316

11. mai 2016

BDO Eesti AS
Registrikood 10309827 VAT nr EE100081343 Tegevusluba A 1

BDO Eesti AS, Estonian limited liability company, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the International BDO network of independent member firms.

**SELGE
SÕNUM
2015**

RMK

Toompuiestee 24,
10149 Tallinn, Eesti
Telefon +372 676 7500
www.rmk.ee

Tekstid: Katre Ratassepp

Disain: loovagentuur Pult
www.pult.ee

Aastaraamatus on kasutatud Arne Aderi
fotosid eri metsatüüpidest.
Vaata lisa: www.loodusemees.ee

Aigar Kallase foto lk 3: Kaupo Kikkas

Trükikoda K-Print
kaanepaber Rives Linear Bright White 250 g
sisupaber Arctic Volume White 130 g

